

Výbor pre ústavné veci

2021/0373(CNS)

27.10.2022

STANOVISKO

Výboru pre ústavné veci

pre Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

k návrhu smernice Rady, ktorou sa stanovujú podrobnosti uplatňovania práva voliť a byť volený v komunálnych voľbách pre občanov Únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi (prepracované znenie)
(COM(2021)0733 – C9-0022/2022 – 2021/0373(CNS))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Alin Mituța

PA_Legam

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Približne 13,3 milióna občanov EÚ žije v členskom štáte EÚ, ktorý nie je ich krajinou pôvodu. Z týchto tzv. migrujúcich občanov má viac ako 11 miliónov zákonný vek voliť a byť volený vo voľbách. Podľa smernice Rady 94/80/ES o práve migrujúcich občanov EÚ voliť a byť volený v komunálnych voľbách sa migrujúci občania môžu zúčastniť na komunálnych voľbách v krajine svojho pobytu za rovnakých podmienok ako štátni príslušníci tohto štátu.

Volebná účasť migrujúcich občanov v porovnaní so štátnymi príslušníkmi hostiteľského členského štátu zostáva aj po 26 rokoch od uplynutia lehoty na transpozíciu uvedenej smernice nízka. Hoci EÚ a členské štáty odstránili právne prekážky, ktoré migrujúcim občanom bránia v uplatňovaní ich volebných práv v krajine ich pobytu, mnohé prekážky de facto a de jure pretrvávajú.

Hlavnými prekážkami sa zdajú byť registrácia voličov, prístup k informáciám a administratívne prekážky. Približne polovica členských štátov automaticky zaraďuje migrujúcich občanov EÚ do zoznamu voličov, keď sa zaregistrujú na účely pobytu, zatiaľ čo v iných členských štátoch existuje samostatný postup registrácie voličov. Hoci je mimoriadne dôležité, aby sa k občanom dostali informácie, keď majú oficiálny pobyt v členskom štáte, a aby sa im tieto informácie pravidelne pripomínali, informácie o nadchádzajúcich voľbách sa často neposkytujú.

Okrem toho existuje skutočný nedostatok verejných a porovnateľných údajov. Vo viacerých krajinách sa miery registrácie migrujúcich voličov EÚ nezverejňujú. Viaceré členské štáty neuchovávajú záznamy o počte migrujúcich občanov EÚ, ktorí kandidujú v komunálnych voľbách. V prípadoch, keď sa údaje uchovávajú a vymieňajú, sú rozsah a formát podávania správ nekonzistentné a v jednotlivých členských štátoch sa líšia, čo vedie k neporovnateľným výsledkom.

Komisia navrhuje konkrétne zmeny uvedenej smernice Rady s cieľom riešiť určité nedostatky. Cieľom nového návrhu je zjednodušiť proces registrácie migrujúcich občanov EÚ, aby mohli voliť a uchádzať sa o zvolenie vo voľbách do orgánov samosprávy obcí, a znížiť administratívne prekážky, ktorým čelia migrujúci občania EÚ zavedením štandardizovaných vzorov oficiálnych vyhlásení. Od členských štátov sa bude vyžadovať, aby určili orgány, ktoré budú aktívne informovať migrujúcich občanov EÚ o podrobných podmienkach a pravidlách registrácie voliča alebo kandidáta vo voľbách do orgánov samosprávy obcí.

Spravodajca podporuje širokú a inkluzívnu účasť všetkých občanov na volebnom procese vrátane migrujúcich občanov a domnieva sa, že v záujme čo najefektívnejšej reakcie na túto úlohu je nevyhnutné riešiť uvedené prekážky.

Na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutné posilniť niekoľko pilierov.

Jedným z pilierov sú **informácie**. Jazyk môže predstavovať prekážku, ak sa informácie poskytujú len v miestnom jazyku a vo formáte, ktorý nie je dostatočne prístupný. Okrem toho je rozhodujúcim faktorom spôsob, akým sa informácie dostávajú k občanom. Migrujúci občania nemusia dostatočne rozumieť domácejmu politickému systému a nemusia byť oboznámení s politickými stranami v krajine svojho pobytu. To môže viesť k „medzere v

zastúpení“, čo je situácia, v ktorej sú názory migrujúcich občanov zastúpené nepomerne menej z dôvodu nízkej volebnej účasti. Preto by sa informácie mali v ideálnom prípade poskytovať v rodnom jazyku migrujúcich občanov a prinajmenšom aj v úradnom jazyku Únie, ktorý je iný ako jazyk alebo jazyky tohto hostiteľského členského štátu a ktorý je všeobecne zrozumiteľný pre čo najväčší počet občanov Únie s bydliskom na jeho území.

Vzhľadom na rozdiely v štruktúrach miestnej samosprávy a skutočnosť, že komunálne voľby sa môžu konať v rôznych cykloch a v rôznych častiach toho istého členského štátu, by sa občanom Únie mali poskytovať primerané informácie o práve voliť, administratívnych krokoch na uplatnenie tohto práva, ako aj o povahe politického systému a zvyklostí, keď si zriadia svoje bydlisko, a mali by sa im pravidelne pripomínať.

Ďalším pilierom je **registrácia**. S cieľom zvýšiť informovanosť migrujúcich občanov o ich hlasovacích právach v členskom štáte bydliska by sa od vnútroštátnych orgánov, ktoré nepočítajú s automatickou registráciou do zoznamu voličov, malo vyžadovať, aby týchto občanov riadne informovali o možnosti zapísať sa do zoznamu voličov, keď sa zaregistrujú na účely pobytu. Automatická registrácia by sa mala stimulovať, aby sa zvýšila účasť migrujúcich občanov na demokratickom živote členského štátu pobytu.

Okrem toho by sa malo jasne rozlišovať medzi zoznamami voličov. Členské štáty by mali viesť dva oddelené registre pre miestne voľby a voľby do Európskeho parlamentu a migrujúci občania by mali byť riadne informovaní o svojich právach podľa príslušných volebných systémov vrátane možnosti zachovať si svoje právo voliť v krajine pôvodu. Dva rôzne zoznamy voličov by migrujúcim občanom pomohli informovane sa rozhodnúť, a tak predísť akýmkoľvek nejasnostiam.

Posledným, ale nemenej dôležitým pilierom je **prístup k hlasovaniu**. Migrujúci občania by mali mať rovnaký prístup k elektronickému hlasovaniu a hlasovaniu na diaľku ako štátni príslušníci členského štátu. Podmienky upravujúce právo voliť a právo zúčastniť sa na voľbách do orgánov samosprávy obcí by mali byť jasné a nemali by ponechávať priestor pre byrokratické nástrahy. Migrujúci občania by okrem toho mali mať prístup k účinným právnym prostriedkom nápravy, ak sa zdá, že sa nedodržiavajú ich práva stanovené v tejto smernici.

POZMEŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre ústavné veci vyzýva Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, aby ako gestorský výbor vzal do úvahy tieto pozmeňujúce návrhy:

Pozmeňujúci návrh 1

Návrh smernice Odôvodnenie 5

Text predložený Komisiou

(5) Volebný postup súvisiaci s komunálnymi voľbami patrí do právomoci členských štátov, ktoré ich organizujú v súlade **s ich** osobitnými tradíciami a medzinárodnými a európskymi normami. V súlade s Medzinárodným paktom o občianskych a politických právach, ako aj s právom Európskeho dohovoru o ľudských právach by členské štáty mali nielen uznať a rešpektovať právo občanov Únie voliť a byť volení, ale aj zabezpečiť im **jednoduchý** prístup k volebným právam odstránením **čo najväčšieho počtu** prekážok, ktoré bránia ich účasti na voľbách.

Pozmeňujúci návrh

(5) Volebný postup súvisiaci s komunálnymi voľbami patrí do právomoci členských štátov, ktoré ich organizujú v súlade **so svojimi ústavnými a** osobitnými tradíciami a **s** medzinárodnými a európskymi normami. V súlade s Medzinárodným paktom o občianskych a politických právach, ako aj s právom Európskeho dohovoru o ľudských právach by členské štáty mali nielen uznať a rešpektovať právo občanov Únie voliť a byť volení, ale aj zabezpečiť im **úplný a účinný** prístup k **informáciám a k ich** volebným právam odstránením **všetkých** prekážok, ktoré bránia ich účasti na voľbách.

Pozmeňujúci návrh 2

Návrh smernice Odôvodnenie 6 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(6a) Občanom Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi daného štátu, by sa mali poskytnúť informácie o možnosti voliť alebo byť volení, keď sa zaregistrujú ako osoby s pobytom v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi. Informácie týkajúce sa registrácie voliča alebo kandidáta by sa mali pravidelne a včas poskytovať všetkým voličom a osobám oprávneným kandidovať v súlade s článkom 3 pred

komunálnymi voľbami. Okrem toho by občania Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi daného štátu, mali byť riadne informovaní o svojich právach v rámci komunálneho a európskeho volebného systému.

Pozmeňujúci návrh 3

Návrh smernice Odôvodnenie 7

Text predložený Komisiou

(7) Okrem toho by sa od občanov Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi daného štátu, nemalo vyžadovať splnenie akýchkoľvek osobitných podmienok na uplatnenie práva voliť alebo byť volení v komunálnych voľbách, pokiaľ výnimočne nie je rozdielny prístup k vlastným štátnym príslušníkom a cudzím štátnym príslušníkom odôvodnený špecifickými okolnosťami cudzích štátnych príslušníkov, ktoré ich odlišujú od vlastných štátnych príslušníkov.

Pozmeňujúci návrh

vypúšťa sa

Pozmeňujúci návrh 4

Návrh smernice Odôvodnenie 8

Text predložený Komisiou

(8) S cieľom uľahčiť občanom Únie uplatňovanie ich práva voliť a byť volení v *krajine* svojho bydliska by sa títo občania mali zapísať do zoznamu voličov v dostatočnom predstihu pred dňom konania volieb. Formality uplatniteľné na ich registráciu by mali byť čo najjednoduchšie. Malo by stačiť, aby dotknutí občania Únie predložili platný doklad totožnosti a formálne vyhlásenie s prvkami preukazujúcimi ich oprávnenie zúčastniť sa *volieb*. Po registrácii by občania Únie, ktorí nie sú štátnymi

Pozmeňujúci návrh

(8) S cieľom uľahčiť občanom Únie uplatňovanie ich práva voliť a byť volení v *členskom štáte* svojho bydliska by sa títo občania mali zapísať do zoznamu voličov v dostatočnom predstihu pred dňom konania volieb. *Tí občania Únie, ktorí vyjadrili želanie voliť v komunálnych voľbách v členskom štáte svojho bydliska, sa do zoznamu voličov zapíšu v ideálnom prípade okamžite pri ich registrácii na účely pobytu, ak s tým súhlasia. Členský štát bydliska by mal umožniť občanom Únie, ktorí nie sú jej štátnymi*

príslušníkmi daného štátu, mali zostať na zozname voličov za rovnakých podmienok ako občania Únie, ktorí sú štátnymi príslušníkmi dotknutého členského štátu, pokiaľ spĺňajú podmienky na uplatnenie volebného práva. Okrem toho by občania Únie mali príslušným orgánom poskytovať kontaktné informácie, ktoré týmto orgánom umožnia pravidelne ich informovať.

príslušníkmi, aby kedykoľvek prijali rozhodnutie a informovali o ňom príslušné orgány. Formality uplatniteľné na ich registráciu by **v každom prípade** mali byť čo najjednoduchšie. Malo by stačiť, aby dotknutí občania Únie predložili platný doklad totožnosti a **v riadne odôvodnených prípadoch** formálne vyhlásenie s prvkami preukazujúcimi ich oprávnenie zúčastniť sa **na voľbách**. Po registrácii by občania Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi daného štátu, mali zostať na zozname voličov za rovnakých podmienok ako občania Únie, ktorí sú štátnymi príslušníkmi dotknutého členského štátu, pokiaľ spĺňajú podmienky na uplatnenie volebného práva. Okrem toho by občania Únie mali príslušným orgánom poskytovať kontaktné informácie, ktoré týmto orgánom umožnia pravidelne ich informovať. **Na občanov Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi daného štátu a ktorí sú oprávnení kandidovať v členskom štáte svojho bydliska, by sa mali vzťahovať rovnaké administratívne požiadavky ako na štátnych príslušníkov tohto členského štátu, ak je potrebné preukázať minimálne obdobie pobytu v základnej jednotke miestnej samosprávy.**

Pozmeňujúci návrh 5

Návrh smernice

Odôvodnenie 8 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(8a) Aby sa občanom Únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi, skutočne umožnilo kandidovať v komunálnych voľbách, vnútroštátne politické strany by nemali podmieňovať členstvo štátnou príslušnosťou členského štátu, v ktorom sa konajú dané voľby.

Pozmeňujúci návrh 6

Návrh smernice Odôvodnenie 11

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(11) Keďže povinnosti vyplývajúce z riadenia základných jednotiek miestnej samosprávy môžu zahrňovať účasť na uplatňovaní úradnej moci a chránení všeobecného záujmu, členské štáty by mali byť schopné vyhradiť si tieto úrady pre ich štátnych príslušníkov, a to pri plnom rešpektovaní zásady proporcionality.

vypúšťa sa

Odôvodnenie

Potrebné v záujme vnútornej súdržnosti a v súlade so zásadou nediskriminácie.

Pozmeňujúci návrh 7

Návrh smernice Odôvodnenie 12

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(12) Rovnako by mala existovať možnosť vyhradiť účasť zvolených obecných úradníkov vo voľbách do parlamentných zhromaždení pre vlastných štátnych príslušníkov.

vypúšťa sa

Odôvodnenie

Potrebné v záujme vnútornej súdržnosti a v súlade so zásadou nediskriminácie.

Pozmeňujúci návrh 8

Návrh smernice Odôvodnenie 15

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(15) Dostupnosť informácií o volebných

(15) Dostupnosť, jasnosť a

právach a postupoch **je kľúčovým prvkom** pri zabezpečovaní účinného výkonu práva zakotveného v článku 20 ods. 2 písm. b) a článku 22 ods. 1 ZFEÚ.

zrozumiteľnosť informácií o volebných právach a postupoch **sú kľúčovými prvkami** pri zabezpečovaní účinného výkonu práva zakotveného v článku 20 ods. 2 písm. b) a článku 22 ods. 1 ZFEÚ.

Pozmeňujúci návrh 9

Návrh smernice Odôvodnenie 16

Text predložený Komisiou

(16) **Nedostatok** primeraných informácií v kontexte volebných postupov má dosah na občanov pri uplatňovaní ich volebných práv ako súčasti ich práv občanov Únie. Ovplyvňuje to aj schopnosť príslušných orgánov vykonávať svoje práva a plniť svoje povinnosti. Od členských štátov by sa malo vyžadovať, aby určili orgány s osobitnou zodpovednosťou za poskytovanie primeraných informácií občanom Únie o ich právach podľa článku 20 ods. 2 písm. b) a článku 22 ods. 1 ZFEÚ a o vnútroštátnych pravidlách a postupoch týkajúcich sa účasti na komunálnych voľbách a ich organizácie. S cieľom zabezpečiť účinnosť komunikácie by sa informácie mali poskytovať jasným a zrozumiteľným spôsobom.

Pozmeňujúci návrh

(16) **V mnohých členských štátoch existujú rozdiely v štruktúrach miestnej samosprávy a niekedy sa komunálne voľby konajú v rôznych obdobiach v rôznych častiach toho istého členského štátu. V tejto súvislosti nedostatok** primeraných informácií v kontexte volebných postupov má dosah na občanov pri uplatňovaní ich volebných práv ako súčasti ich práv občanov Únie. Ovplyvňuje to aj schopnosť príslušných orgánov vykonávať svoje práva a plniť svoje povinnosti. Od členských štátov by sa malo vyžadovať, aby určili orgány s osobitnou zodpovednosťou za poskytovanie primeraných informácií občanom Únie o ich právach podľa článku 20 ods. 2 písm. b) a článku 22 ods. 1 ZFEÚ a o vnútroštátnych pravidlách a postupoch týkajúcich sa účasti na komunálnych voľbách a ich organizácie. **Mala by sa posilniť a zlepšiť spolupráca a koordinácia medzi vnútroštátnymi a miestnymi orgánmi v členskom štáte, pokiaľ ide o registráciu občanov Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi daného štátu, a poskytovanie informácií o ich volebných právach a postupoch.** S cieľom zabezpečiť účinnosť komunikácie by sa informácie mali poskytovať jasným a zrozumiteľným spôsobom, **a to aspoň pri registrácii na účely pobytu a v dostatočnom predstihu pred nadchádzajúcimi voľbami.**

Pozmeňujúci návrh 10

Návrh smernice Odôvodnenie 16 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(16a) S cieľom zabrániť situácii, v ktorej sú názory občanov Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi daného štátu, zastúpené nepomerne menej ako názory občanov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi dotknutého členského štátu, by členské štáty mali občanom Únie poskytnúť primerané informácie o práve voliť vrátane zavedených technických opatrení pre občanov so zdravotným postihnutím, o administratívnych krokoch na uplatnenie tohto práva, ako aj o povahe politického systému a tradíciách.

Pozmeňujúci návrh 11

Návrh smernice Odôvodnenie 17

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(17) Aby sa zlepšila dostupnosť informácií o voľbách, takéto informácie by sa mali sprístupniť aspoň v jednom ďalšom úradnom jazyku Únie, ktorému vo všeobecnosti rozumie čo najväčší počet občanov Únie s bydliskom na území hostiteľského členského štátu a ktorý je iný, ako je jazyk alebo jazyky tohto hostiteľského členského štátu. Členské štáty môžu používať rôzne úradné jazyky Únie na konkrétnych častiach svojho územia alebo v ich regiónoch v závislosti od jazyka, ktorému rozumie najväčšia skupina občanov Únie s bydliskom na tomto území.

(17) Aby sa zlepšila dostupnosť informácií o voľbách, takéto informácie by sa mali sprístupniť aspoň v jednom ďalšom úradnom jazyku Únie, ktorému vo všeobecnosti rozumie čo najväčší počet občanov Únie s bydliskom na území hostiteľského členského štátu a ktorý je iný, ako je jazyk alebo jazyky tohto hostiteľského členského štátu. Členské štáty **by mali poskytovať informácie v rámci možností aj v materinskom jazyku občana Únie, ktorý nie je štátnym príslušníkom daného štátu, ako ho uviedol v čase registrácie.** Členské štáty môžu používať rôzne úradné jazyky Únie na konkrétnych častiach svojho územia alebo v ich regiónoch v závislosti od jazyka, ktorému rozumie najväčšia skupina

občanov Únie s bydliskom na tomto území.
V prípade potreby by Komisia mala členským štátom poskytnúť podporu pri preklade registračných a volebných postupov do úradných a neoficiálnych jazykov Európskej únie.

Pozmeňujúci návrh 12

Návrh smernice Odôvodnenie 23

Text predložený Komisiou

(23) Údaje týkajúce sa výkonu práv a uplatňovania tejto smernice ***môžu byť užitočné*** pri určovaní opatrení potrebných na zabezpečenie účinného uplatňovania volebných práv občanov Únie. S cieľom zlepšiť zber údajov o komunálnych voľbách je potrebné zaviesť pravidelné monitorovanie vykonávania a podávanie správ o vykonávaní ***členskými štátmi***, ktoré by okrem štatistických údajov mali zahŕňať aj informácie o opatreniach prijatých na podporu účasti občanov Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi daného štátu, na voľbách. Komisia by mala posúdiť uplatňovanie smernice vrátane akýchkoľvek zmien týkajúcich sa voličov, ktoré nastali od jej nadobudnutia účinnosti, a predložiť správu v tejto súvislosti Európskemu parlamentu a Rade.

Pozmeňujúci návrh

(23) Údaje týkajúce sa výkonu práv a uplatňovania tejto smernice ***sú rozhodujúce pri hodnotení politiky Únie v oblasti práv občanov a*** pri určovaní opatrení potrebných na zabezpečenie účinného uplatňovania volebných práv občanov Únie. S cieľom ***posilniť a*** zlepšiť zber ***a nahlasovanie*** údajov o komunálnych voľbách ***členskými štátmi*** je potrebné zaviesť pravidelné monitorovanie vykonávania a ***harmonizovať*** podávanie správ o vykonávaní, ktoré by okrem ***jednotných*** štatistických údajov mali zahŕňať aj informácie o opatreniach prijatých na podporu účasti občanov Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi daného štátu, na voľbách, ***ako aj o zavedených technických opatreniach pre občanov so zdravotným postihnutím a všetkých možnostiach hlasovania vrátane hlasovania poštou, prezenčného hlasovania vopred, hlasovania v zastúpení alebo elektronického hlasovania.*** Komisia by mala posúdiť uplatňovanie smernice vrátane akýchkoľvek zmien týkajúcich sa voličov, ktoré nastali od jej nadobudnutia účinnosti, a predložiť správu v tejto súvislosti Európskemu parlamentu a Rade.

Pozmeňujúci návrh 13

Návrh smernice

Odôvodnenie 26

Text predložený Komisiou

(26) Členské štáty sa ratifikáciou Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím a Únia jeho uzavretím²⁵ zaviazali zabezpečiť dodržiavanie uvedeného dohovoru vrátane článku 29 o účasti na politickom a verejnom živote. S cieľom **podporiť inkluzívnu** a rovnocennú účasť osôb so zdravotným postihnutím na voľbách by sa pri opatreniach, ktoré občanom Únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi, umožňujú uplatňovať právo voliť a byť volení v komunálnych voľbách, mali náležite zohľadňovať potreby občanov so zdravotným postihnutím **a starších občanov**.

²⁵ Rozhodnutie Rady 2010/48/ES z 26. novembra 2009 o uzatvorení Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím Európskym spoločenstvom (Ú. v. EÚ L 23, 27.1.2010, s. 35).

Pozmeňujúci návrh 14

Návrh smernice Článok 5 – odsek 3

Text predložený Komisiou

3. **Členské štáty môžu stanoviť, že iba ich vlastní štátni príslušníci môžu vykonávať funkciu predsedu, jeho zástupcu alebo člena výkonného orgánu základnej jednotky miestnej samosprávy, ak sú zvolení vykonávať funkciu počas trvania ich mandátu.**

Pozmeňujúci návrh

(26) Členské štáty sa ratifikáciou Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím a Únia jeho uzavretím²⁵ zaviazali zabezpečiť dodržiavanie uvedeného dohovoru vrátane článku 29 o účasti na politickom a verejnom živote. S cieľom **zvýšiť inkluzívnosť** a rovnocennú účasť **marginalizovaných a zraniteľných osôb, najmä** osôb so zdravotným postihnutím na voľbách by sa pri opatreniach, ktoré občanom Únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi, umožňujú uplatňovať právo voliť a byť volení v komunálnych voľbách, mali náležite zohľadňovať potreby **týchto** občanov. **Členské štáty by ďalej mali zabezpečiť, aby osobám so zdravotným postihnutím na ich žiadosť pri hlasovaní pomohla osoba, ktorú si samy zvolia.**

²⁵ Rozhodnutie Rady 2010/48/ES z 26. novembra 2009 o uzatvorení Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím Európskym spoločenstvom (Ú. v. EÚ L 23, 27.1.2010, s. 35).

Členské štáty môžu tiež stanoviť, že dočasný alebo prechodný výkon funkcií predsedu, jeho zástupcu alebo člena výkonného orgánu základnej jednotky miestnej samosprávy môže byť vyhradený pre ich vlastných štátnych príslušníkov.

So zreteľom na zmluvu a všeobecné právne zásady členské štáty môžu prijať príslušné potrebné a proporcionálne opatrenia pre zabezpečenie, že úrady uvedené v prvom pododseku môžu byť vykonávané a dočasné funkcie uvedené v druhom pododseku môžu byť vykonávané iba ich vlastnými štátnymi príslušníkmi.

Odôvodnenie

Toto vypustenie súvisí s cieľom smernice, ktorým je odstránenie diskriminácie migrujúcich občanov, pokiaľ ide o uplatňovanie ich volebných práv.

Pozmeňujúci návrh 15

Návrh smernice Článok 7 – odsek 3

Text predložený Komisiou

3. Členské štáty, v ktorých účasť vo voľbách nie je povinná, môžu poskytnúť **automatickú** registráciu voličov podľa článku 3 do zoznamu voličov.

Pozmeňujúci návrh

3. Členské štáty, v ktorých účasť vo voľbách nie je povinná, **ako aj členské štáty, v ktorých účasť vo voľbách povinná je**, môžu poskytnúť **okamžitú** registráciu voličov podľa článku 3 do zoznamu voličov. **Takáto registrácia si vyžaduje predchádzajúci súhlas dotknutého voliča.**

Pozmeňujúci návrh 16

Návrh smernice Článok 8 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Členské štáty prijímajú potrebné opatrenia, aby bol volič podľa článku 3 zapísaný do zoznamu voličov

Pozmeňujúci návrh

1. Členské štáty prijímajú potrebné opatrenia, aby bol volič podľa článku 3 zapísaný do zoznamu voličov

v dostatočnom predstihu pred dňom konania volieb.

v dostatočnom predstihu pred dňom konania volieb. *Na základe súhlasu dotknutého občana Únie, ktorý nie je štátnym príslušníkom daného štátu, členské štáty umožnia pri registrácii tohto občana na účely pobytu jeho okamžitú registráciu do zoznamu voličov.*

Pozmeňujúci návrh 17

Návrh smernice

Článok 8 – odsek 3 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

Voliči podľa článku 3, ktorí boli zapísaní do zoznamu voličov v členskom štáte bydliska, tam zostanú zapísaní za tých istých podmienok ako voliči, ktorí sú štátnymi príslušníkmi, a to až dovtedy, kým nebudú vyškrtnutí zo zoznamu voličov, pretože už nespĺňajú podmienky pre uplatnenie práva voliť. Ak členské štáty zabezpečia informovanie štátnych príslušníkov o ich vyškrtnutí zo zoznamu voličov, tieto ustanovenia sa uplatňujú rovnako na voličov podľa článku 3.

Pozmeňujúci návrh

Voliči podľa článku 3, ktorí boli zapísaní do zoznamu voličov v členskom štáte bydliska, tam zostanú zapísaní za tých istých podmienok ako voliči, ktorí sú štátnymi príslušníkmi, a to až dovtedy, kým nebudú vyškrtnutí zo zoznamu voličov, pretože už nespĺňajú podmienky pre uplatnenie práva voliť. Ak členské štáty zabezpečia informovanie štátnych príslušníkov o ich vyškrtnutí zo zoznamu voličov, tieto ustanovenia sa uplatňujú rovnako na voličov podľa článku 3. ***Tieto informácie sa poskytnú, ak je to možné, v materinskom jazyku občana, ktorý nie je štátnym príslušníkom daného štátu, alebo aspoň v ďalšom z úradných jazykov Únie, ktorý je iný ako jazyk alebo jazyky tohto hostiteľského členského štátu a ktorému rozumie čo najväčší počet občanov Únie s bydliskom na jeho území.***

Pozmeňujúci návrh 18

Návrh smernice

Článok 8 – odsek 5 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

5a. Členský štát bydliska zostaví osobitný zoznam voličov pre komunálne voľby. Zoznam voličov v komunálnych voľbách členského štátu bydliska voličov

podľa článku 3 sa automaticky nespája so zoznamom voličov v európskych voľbách príslušného členského štátu.

Pozmeňujúci návrh 19

Návrh smernice

Článok 9 – odsek 2 – písmeno b

Text predložený Komisiou

b) v prípade pochybností týkajúcich sa obsahu vyhlásenia vzhľadom **k písmenu a)**, predložili pred **alebo po voľbách** potvrdenie od príslušných správnych orgánov ich domovského členského štátu overujúce, že dané osoby neboli pozbavené svojho práva kandidovať v tomto štáte alebo, že žiadna takáto skutočnosť týmto orgánom nie je známa;

Pozmeňujúci návrh

b) v prípade **oprávnených** pochybností týkajúcich sa obsahu vyhlásenia vzhľadom **na písmeno a)**, predložili pred **konaním volieb** potvrdenie od príslušných správnych orgánov ich domovského členského štátu overujúce, že dané osoby neboli pozbavené svojho práva kandidovať v tomto štáte alebo, že žiadna takáto skutočnosť týmto orgánom nie je známa;

Odôvodnenie

Štandard „oprávnených“ pochybností poskytuje väčšiu právnu istotu, rovnako ako overovanie vyhlásení pred voľbami.

Pozmeňujúci návrh 20

Návrh smernice

Článok 10 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Členské štáty, ktoré umožňujú štátnym príslušníkom voliť v komunálnych voľbách prostredníctvom hlasovania vopred, poštou **a** elektronicky a cez internet, zabezpečia, aby tieto spôsoby hlasovania boli za rovnakých podmienok dostupné aj voličom podľa článku 3.

Pozmeňujúci návrh

Členské štáty, ktoré umožňujú štátnym príslušníkom voliť v komunálnych voľbách prostredníctvom hlasovania vopred, poštou, **v zastúpení**, elektronicky a cez internet, zabezpečia, aby tieto spôsoby hlasovania boli za rovnakých podmienok dostupné aj voličom podľa článku 3. **Títo voliči majú tiež možnosť zvoliť si alebo zmeniť želaný spôsob hlasovania za rovnakých podmienok ako štátni príslušníci členského štátu bydliska.**

Pozmeňujúci návrh 21

Návrh smernice

Článok 11 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Členský štát bydliska včas a **v jasnom a jednoduchom jazyku** informuje dotknuté osoby o rozhodnutí prijatom vo veci ich žiadosti o zápis do zoznamu voličov alebo o rozhodnutí týkajúcom sa prijateľnosti ich žiadosti kandidovať.

Pozmeňujúci návrh

1. Členský štát bydliska včas a **jasným a jednoduchým jazykom** informuje dotknuté osoby **v ich materinskom alebo preferovanom jazyku** o rozhodnutí prijatom vo veci ich žiadosti o zápis do zoznamu voličov alebo o rozhodnutí týkajúcom sa prijateľnosti ich žiadosti kandidovať.

Pozmeňujúci návrh 22

Návrh smernice

Článok 11 – odsek 2

Text predložený Komisiou

2. Pokiaľ by občania Únie neboli zapísaní do zoznamu voličov alebo by ich žiadosť o zápis bola zamietnutá, alebo by ich žiadosť o kandidatúru bola zamietnutá, príslušná osoba má nárok na opravné prostriedky podobne ako právne predpisy členského štátu bydliska stanovujú pre voličov a osoby oprávnené kandidovať, ktorí sú jeho štátnymi príslušníkmi.

Pozmeňujúci návrh

2. Pokiaľ by občania Únie neboli zapísaní do zoznamu voličov alebo by ich žiadosť o zápis bola zamietnutá, alebo by ich žiadosť o kandidatúru bola zamietnutá, príslušná osoba má nárok na opravné prostriedky podobne ako právne predpisy členského štátu bydliska stanovujú pre voličov a osoby oprávnené kandidovať, ktorí sú jeho štátnymi príslušníkmi. **Týmto osobám sa informácie o opravných prostriedkoch poskytnú v ich materinskom alebo preferovanom jazyku.**

Pozmeňujúci návrh 23

Návrh smernice

Článok 11 – odsek 3

Text predložený Komisiou

3. V prípade chýb v zozname voličov alebo v zozname kandidátov komunálnych volieb, príslušná osoba má nárok na opravné prostriedky **podobne ako** právne

Pozmeňujúci návrh

3. V prípade chýb v zozname voličov alebo v zozname kandidátov komunálnych volieb, príslušná osoba **je o tom včas informovaná a** má nárok na opravné

predpisy členského štátu bydliska stanovujú pre voličov a osoby oprávnené kandidovať, ktorí sú jeho štátnymi príslušníkmi.

prostriedky *za podobných podmienok, aké* právne predpisy členského štátu bydliska stanovujú pre voličov a osoby oprávnené kandidovať, ktorí sú jeho štátnymi príslušníkmi.

Pozmeňujúci návrh 24

Návrh smernice

Článok 12 – odsek 1 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1a. Miestne orgány členského štátu bydliska vypracujú a zintenzívnia kampane na zvyšovanie povedomia a informačné kampane o práve voliť a byť volený v komunálnych voľbách pre občanov Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi daného štátu, okrem iného prostredníctvom spolupráce s organizáciami občianskej spoločnosti a širokej škály kanálov.

Pozmeňujúci návrh 25

Návrh smernice

Článok 12 – odsek 1 b (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1b. Určený orgán podľa odseku 1 spolupracuje s inými príslušnými orgánmi s cieľom zabezpečiť, aby boli občania informovaní o svojich právach podľa tejto smernice hneď pri registrácii ich pobytu v dotknutom členskom štáte. Osoby oprávnené voliť a byť volené podľa článku 3, ktoré si zriadia bydlisko v základnej jednotke miestnej samosprávy, dostávajú automaticky informácie o právach, ktoré im vyplývajú z tejto smernice. Tieto informácie sa tiež poskytujú pravidelne, v dostatočnom predstihu pred komunálnymi voľbami, všetkým voličom a osobám oprávneným

byť volené podľa článku 3.

Pozmeňujúci návrh 26

Návrh smernice

Článok 12 – odsek 1 c (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1c. Osoby oprávnené voliť a byť volené podľa článku 3 sú informované o svojom zápise do zoznamu voličov v komunálnych voľbách a o tom, že európske voľby majú iný zoznam voličov.

Odôvodnenie

Je potrebné zvýšiť informovanosť migrujúcich občanov o ich právach v rámci rôznych volebných systémov. Existujú dva typy volieb s rôznymi účelmi, a preto by sa to v zoznamoch voličov malo zohľadniť. Niektorí migrujúci občania chcú vo voľbách do orgánov samosprávy obcí voliť v členskom štáte, v ktorom bývajú, a vo voľbách do Európskeho parlamentu v členskom štáte pôvodu. Preto možno nebudú chcieť byť zaradení do jediného zoznamu voličov. Dva rôzne zoznamy voličov by im pomohli informovane sa rozhodnúť, a tak predísť akýmkoľvek nejasnostiam.

Pozmeňujúci návrh 27

Návrh smernice

Článok 12 – odsek 2 – písmeno b

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

b) dátum volieb a spôsob a miesto **hlasovania**, až tieto informácie budú k dispozícii,

b) dátum volieb a spôsob a miesto **konania volieb, ako aj opatrenia prijaté na uľahčenie účasti osôb so zdravotným postihnutím na hlasovaní**, až tieto informácie budú k dispozícii,

Pozmeňujúci návrh 28

Návrh smernice

Článok 12 – odsek 3 – pododsek 2

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Informácie uvedené v prvom pododseku sa oznámia v jednom alebo vo viacerých úradných jazykoch hostiteľského členského štátu a je k nim pripojený aj preklad *aspoň do jedného ďalšieho úradného jazyka Únie*, ktorému vo všeobecnosti rozumie čo najväčší počet občanov *Európskej* únie s bydliskom na jeho území, a to v súlade s požiadavkami na kvalitu uvedenými v článku 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724²⁸.

Informácie uvedené v prvom pododseku sa oznámia v jednom alebo vo viacerých úradných jazykoch hostiteľského členského štátu a je k nim *v rámci možností* pripojený aj preklad *do materinského jazyka voličov alebo osôb oprávnených byť volené podľa článku 3, alebo do úradných jazykov Únie iných, ako sú jazyky hostiteľského členského štátu, ktorým* vo všeobecnosti rozumie čo najväčší počet občanov Únie s bydliskom na jeho území, a to v súlade s požiadavkami na kvalitu uvedenými v článku 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724²⁸.
Členské štáty a ich určené orgány poskytnú osobám oprávneným voliť a byť volené v komunálnych voľbách podľa článku 3 jednoduchý a jasný prístup k informáciám o komunálnych voľbách vrátane informácií uvedených v prvom pododseku a o volebnom kalendári, povahe, charakteristikách a osobitostiach a histórii politického a volebného systému a tradícií členského štátu, a to, ak je to možné, v materinskom jazyku týchto osôb alebo v úradných jazykoch Únie, ktoré sú iné ako jazyky hostiteľského členského štátu a ktorým vo všeobecnosti rozumie čo najväčší počet občanov Únie s bydliskom na jeho území. Tento jazyk sa určí v čase registrácie do zoznamov voličov.

²⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724 z 2. októbra 2018 o zriadení jednotnej digitálnej brány na poskytovanie prístupu k informáciám, postupom a asistenčným službám a službám riešenia problémov a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 1 – 38).

²⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724 z 2. októbra 2018 o zriadení jednotnej digitálnej brány na poskytovanie prístupu k informáciám, postupom a asistenčným službám a službám riešenia problémov a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 1 – 38).

Pozmeňujúci návrh 29

Návrh smernice Článok 12 – odsek 4

4. Členské štáty zabezpečia, aby sa informácie o podmienkach a podrobných pravidlách registrácie voliča alebo kandidáta v komunálnych voľbách a informácie uvedené v odseku 2 sprístupnili osobám so zdravotným postihnutím a starším osobám pomocou vhodných prostriedkov, spôsobov a formátov komunikácie.

4. Členské štáty zabezpečia, aby sa informácie o podmienkach a podrobných pravidlách registrácie voliča alebo kandidáta v komunálnych voľbách a informácie uvedené v odseku 2 sprístupnili osobám so zdravotným postihnutím a starším osobám, **a to uplatnením požiadaviek na prístupnosť stanovených v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882^{1a}, a pomocou vhodných prostriedkov, spôsobov a formátov komunikácie, ako sú posunková reč, Braillovo písmo alebo ľahko čitateľný formát, v úradnom jazyku Únie, ktorý je pre ne zrozumiteľný. Členské štáty môžu zabezpečiť, aby osobám so zdravotným postihnutím na ich žiadosť pri hlasovaní pomohla osoba, ktorú si samy zvolia.**

^{1a} *Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70).*

Pozmeňujúci návrh 30

Návrh smernice Článok 13 – odsek 1

1. Ak presiahne v danom členskom štáte pomer občanov Únie vo veku oprávňujúcim k účasti vo voľbách, ktorí v ňom majú bydlisko, ale nie sú jeho štátnymi príslušníkmi, 20 % celkového počtu občanov Únie, ktorí sú štátnymi príslušníkmi daného štátu, a občanov Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi daného štátu a ktorí v ňom majú bydlisko a sú vo veku oprávňujúcim k účasti vo voľbách, tento členský štát môže odchylné od tejto smernice:

vypúšťa sa

a) obmedziť právo voliť na voličov podľa článku 3, ktorí majú v danom

členskom štáte bydlisko počas určitého minimálneho obdobia, ktoré nemôže byť dlhšie ako obdobie, na ktoré je volený zastupiteľský zbor obce;

b) obmedziť právo kandidovať na osoby oprávnené kandidovať podľa článku 3, ktoré majú v tomto členskom štáte bydlisko počas určitého minimálneho obdobia, ktoré nemôže byť dlhšie ako dvojnásobné obdobie, na ktoré je volený zastupiteľský zbor obce; a

c) prijať príslušné opatrenia vzhľadom na vytváranie zoznamov kandidátov tak, aby bola posilnená najmä integrácia občanov Únie, ktorí sú štátnymi príslušníkmi iného členského štátu.

Odôvodnenie

Tieto zmeny sú potrebné na dodržiavanie zásady nediskriminácie a zabezpečenie demokratických práv občanov EÚ, ktorí uplatnili svoje právo žiť, pracovať alebo študovať v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi. Pravidlá pre výnimky stanovené v smernici je potrebné upraviť. Každý občan Únie bez ohľadu na to, kde žije, by mal mať právo voliť, aj keď v tomto členskom štáte žije mnoho občanov EÚ, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi daného štátu.

Pozmeňujúci návrh 31

Návrh smernice Článok 14 – nadpis

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Podávanie správ

Zber údajov a podávanie správ

Odôvodnenie

Tento pozmeňujúci návrh súvisí s pozmeňujúcim návrhom č. 19, a preto je nevyhnutný z naliehavých dôvodov týkajúcich sa vnútornej logiky textu a z dôvodu, že tento pozmeňujúci návrh je neoddeliteľne spätý s ďalšími prípustnými pozmeňujúcimi návrhmi.

Pozmeňujúci návrh 32

Návrh smernice

Článok 14 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Členské štáty do **troch** rokov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice a potom každé štyri roky predložia Komisii správu o uplatňovaní tejto smernice na svojom území vrátane uplatňovania článku 5 ods. 3 a 4. Správa obsahuje štatistické údaje o účasti voličov a kandidátov podľa článku 3 na komunálnych voľbách a **zhrnutie** opatrení prijatých **v tejto súvislosti**.

Pozmeňujúci návrh 33

Návrh smernice

Článok 14 – odsek 2 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh 34

Návrh smernice

Článok 15 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Do **dvoch rokov** od volieb do Európskeho parlamentu, ktoré sa budú konať v roku 2029, Komisia posúdi uplatňovanie tejto smernice a vypracuje hodnotiacu správu o pokroku dosiahnutom pri plnení cieľov, ktoré sú v nej uvedené.

Pozmeňujúci návrh 35

Návrh smernice

Pozmeňujúci návrh

1. Členské štáty do **dvoch** rokov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice a potom každé štyri roky predložia Komisii správu o uplatňovaní tejto smernice na svojom území vrátane uplatňovania článku 5 ods. 3 a 4. Správa obsahuje **jednotné** štatistické údaje o účasti voličov a kandidátov podľa článku 3 na komunálnych voľbách a **podrobný prehľad** opatrení prijatých **na ul'ahčenie a podnecovanie účasti**.

Pozmeňujúci návrh

2a. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 16 prijímať delegované akty týkajúce sa vzoru a formy údajov, ktoré sa majú zbierať na účely odseku 1 tohto článku.

Článok 16 – odsek 2

Text predložený Komisiou

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článkoch 2, 8 a **9** sa Komisii udeľuje na dobu neurčitú od nadobudnutia účinnosti tejto smernice.

Pozmeňujúci návrh

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článkoch 2, 8, **9 a 14 ods. 2a** sa Komisii udeľuje na dobu neurčitú od nadobudnutia účinnosti tejto smernice.

POSTUP VÝBORU POŽIADANÉHO O STANOVISKO

Názov	Ustanovenie podrobností uplatňovania volebného práva občanov Únie v komunálnych voľbách v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi (prepracované znenie)		
Referenčné čísla	COM(2021)0733 – C9-0022/2022 – 2021/0373(CNS)		
Gestorský výbor Dátum oznámenia na rokovaní	LIBE 27.1.2022		
Výbor požiadaný o stanovisko Dátum oznámenia na rokovaní	AFCO 27.1.2022		
Spravodajca/-kyňa výboru požiadaného o stanovisko Dátum menovania	Alin Mituța 10.2.2022		
Prerokovanie vo výbore	28.3.2022	20.6.2022	13.7.2022
Dátum prijatia	26.10.2022		
Výsledok záverečného hlasovania	+: -: 0:	19 3 1	
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Salvatore De Meo, Daniel Freund, Charles Goerens, Brice Hortefeux, Laura Huhtasaari, Victor Negrescu, Paulo Rangel, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Loránt Vincze, Rainer Wieland		
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	François Alfonsi, Seán Kelly, Alin Mituța, Maite Pagazaurtundúa		
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Caterina Chinnici, Geoffroy Didier		

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

19	+
PPE	Salvatore De Meo, Geoffroy Didier, Brice Hortefeux, Paulo Rangel, Sven Simon, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Renew	Charles Goerens, Alin Mituța, Maite Pagazaurtundúa
S&D	Gabriele Bischoff, Caterina Chinnici, Włodzimierz Cimoszewicz, Victor Negrescu, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira
Verts/ALE	François Alfonsi, Gwendoline Delbos Corfield, Daniel Freund

3	-
ECR	Jacek Saryusz Wolski
ID	Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari

1	0
ID	Antonio Maria Rinaldi

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania